

ი ნ ფ ო რ მ ა ც ი ა

ქ. რუსთავში შპს „სტანდარტ ცემენტის“ ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე შემოსული შენიშვნებისა და წინადადებების შესახებ

შენიშვნა: ქ. რუსთავში, შპს „სტანდარტ ცემენტის“ ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე გამოკვეთილი უზუსტობებისა და დასაზუსტებელი საკითხების, მათ შორის სამოქალაქო მოძრაობის „გავიგუდეთ“ მიერ სააგენტოში წერილობით წარმოდგენილი შენიშვნების გათვალისწინებით, სააგენტოს N21/19 და N21/19 წერილების საფუძველზე შეაჩერდა ადმინისტრაციული წარმოება და შპს „სტანდარტ ცემენტს“ დაევალა დამატებითი/დაზუსტებული ინფორმაციის წარმოდგენა. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, სააგენტოს მოთხოვნის საფუძველზე შპს „სტანდარტ ცემენტის“ მიერ წარმოდგენილ იქნა პროექტთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია და დოკუმენტაცია (წერილები N865; N1689).

№	შენიშვნების და წინადადებების ავტორები	შენიშვნების და წინადადებების შინაარსი	პასუხი
1	სამოქალაქო მოძრაობა „გავიგუდეთ“ ელ. ფოსტა: gavigudet@gmail.com მის: ქ.რუსთავი, კოსტავას ქ. #4	გზმ-ის ანგარიშის ალტერნატივების თავში, განხილული არ არის როგორც დანადგარის, ისე გამწმენდი ფილტრების ტექნოლოგიური ალტერნატივა და შერჩეულის უპირატესობები. გზმ-ის ანგარიშში, საწარმოს განთავსების ალტერნატიული ვარიანტების თავში, აღნიშნულია, რომ დანადგარის განთავსება გარდა არსებული ტერიტორიისა, განიხილებოდა აგრეთვე 02.05.03.783 საკადასტრო კოდის მქონე მიწის ნაკვეთზე, რომელიც დოკუმენტის მიხედვით წარმოადგენს სახელმწიფო საკუთრებას და მოსახლეობიდან დაცილებულია 240 მეტრით. აღნიშნული კოდის ელექტრონული გადამოწმების შედეგად გამოიკვეთა, რომ მოცემული ნაკვეთი წარმოადგენს შპს „აქტივების მართვისა და	გზმ-ის ანგარიშში აღნიშნულია, რომ საწარმოში არსებული დანადგარების ექსპლუატაცია გარემოზე ზემოქმედების შედარებით მაღალი რისკებით ხასიათდება, ვიდრე თანამედროვე ტექნოლოგიური დანადგარებით აღჭურვილი ახალი წისქვილი. აღსანიშნავია, რომ პროექტის მიხედვით ახალი წისქვილი აღჭურვილი იქნება 99.9% ეფექტურობის მქონე სახელოიანი მტვერდამჭერი ფილტრებით. დამატებით წარმოდგენილ ინფორმაციაში კომპანია განმარტავს, რომ გზმ-ის ანგარიშში ცემენტის ახალი წისქვილის განთავსების ძირითად ალტერნატივად განხილულია მოქმედი საწარმოს ტერიტორიაზე მოწყობა, რისთვისაც

		<p>განვითარების კომპანიის“ საკუთრებას და უახლოესი დასახლებული პუნქტიდან დაცილებულია დაახლოებით 690 მეტრით. შესაბამისად, აღნიშნული საკითხი საჭიროებს დაზუსტებას. ამასთან, შერჩეული და ალტერნატიული ტერიტორიაც მდებარეობს ერთსა და იმავე ზონაში და მათ შორის დაცილება დაახლოებით 190 მეტრს შეადგენს, რაც გარემოს კუთხით არაფერს არ ცვლის, გარდა იმისა, რომ მოსახლეობიდან ალტერნატიული ტერიტორია, არსებული ინფორმაციით, მეტად დაცილებულია. მისაღები იქნებოდა, რომ კომპანიას დოკუმენტში განეხილა რეალური ალტერნატიული ტერიტორია, რომლის უარყოფასაც დაასაბუთებდა არა ინფრასტრუქტურული ხელმისაწვდომობის თვალსაზრისით, არამედ გარემოსდაცვითი მიმართულებით.</p>	<p>არსებობდა შესაბამისი ფართობი. მეორე ალტერნატიული ადგილის განხილვა მოხდა იმ დამზების გათვალისწინებით, რომ შპს „სტანდარტ ცემენტი“ არ გამოიყენებდა შპს „დიდოსტატისგან“ იჯარით აღებულ ინფრასტრუქტურას და საწარმოს მოაწყობდა სხვა ახალ ტერიტორიაზე. ალტერნატიული ვარიანტების გარემოსდაცვითი რისკების შედარებითი ანალიზის მიხედვით, უპირატესობა მიენიჭა ახალი წისქვილის არსებული საწარმოს ტერიტორიაზე მოწყობის ვარიანტს.</p> <p>ამასთან, შპს „სტანდარტ ცემენტის“ განმარტებით მე-2 ალტერნატიული ვარიანტის ტერიტორიის უახლოესი საცხოვრებელი ზონიდან დაცილების მანძილი წარმოადგენდა მექანიკურ ხარვეზს, კერძოდ: დაცილების მანძილის ნაცვლად 240 მ-ისა შეადგენს 690 მ-ს. მიუხედავად იმისა, რომ საცხოვრებელი ზონიდან დაცილების მანძილი ბევრად მეტია, საწარმოსთვის ახალი ტერიტორიის ათვისება და ახალი საწარმოო ინფრასტრუქტურის მოწყობა პირველ ალტერნატიულ ვარიანტთან შედარებით გარემოზე შედარებით მაღალ ზემოქმედებასთან იქნებოდა დაკავშირებული.</p>
2	<p>სამოქალაქო მოძრაობა „გავიგუდეთ“ ელ. ფოსტა: gavigudet@gmail.com მის: ქ.რუსთავი, კოსტავას ქ. #4</p>	<p>გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, ცემენტის წარმოების ერთ-ერთი ძველი ხაზი საწარმოს ტერიტორიაზე დარჩება და მისი გამოყენება მოხდება სარეზერვოდ, იმ შემთხვევაში თუ არ იმუშავებს ახალი წისქვილი. გამომდინარე იქიდან, რომ ეს ორი ხაზი ტექნოლოგიურად ერთმანეთისგან</p>	<p>გზშ-ის ანგარიშსა და დამატებით წარმოდგენილ ინფორმაციაში აღნიშნულია, რომ არსებული ერთ-ერთი წისქვილის გამოყენება მოხდება მხოლოდ სარეზერვოდ. არსებული მტკერდამჭერი ფილტრი ახლით ჩანაცვლდება და უწყვეტი მონიტორინგის სისტემით აღიჭურვება.</p>

		<p>დამოუკიდებლად იარსებებს, რა გარანტია არსებობს, რომ ორივე მათგანი არ იქნება პერიოდულად ჩართული?</p> <p>ამასთან, კომპანია მოცემულ თავში, თავად აღნიშნავს, რომ 2019 წლის გადაწყვეტილებით ფუნქციონირებადი დანადგარი არ არის უსაფრთხო გარემოსთვის. მისი ჩანაცვლება მხოლოდ წარმადობის გაზრდის მოტივით დადგა დღის წესრიგში. ამასთან, საგულისხმოა, რომ ერთ-ერთი მოძველებული დანადგარი კვლავ რჩება სარეზერვოდ, რაც გარემოზე ზემოქმედების რისკ ფაქტორად შეიძლება იქნას განხილული.</p>	<p>ამასთან, კომპანიას გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების პირობით (4) განესაზღვრა სარეზერვო წისქვილის ექსპლუატაცია უზრუნველყოს „დაბინძურების სტაციონარული წყაროებიდან მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების თვითმონიტორინგის და ანგარიშგების წარმოების ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №413 დადგენილების (უწყვეტი ინსტრუმენტული მონიტორინგის სისტემის გათვალისწინებით) შესაბამისად.</p>
3	<p>სამოქალაქო მოძრაობა „გავიგუდეთ“ ელ. ფოსტა: gavigudet@gmail.com მის: ქ.რუსთავი, კოსტავას ქ. #4</p>	<p>გზმ-ის ანგარიშის არქმედების ალტერნატიული ვარიანტის თავში აღნიშნულია, რომ „საწარმოს ამოქმედება მცირედ მაგრამ პოზიტიურ წვლილს შეიტანს ქ. რუსთავის და ქვეყნის ეკონომიკური პოტენციალის გაუმჯობესების საქმეში, რაც გამოიხატება ადგილობრივი და ცენტრალური საბიუჯეტო შემოსავლების გარკვეულწილად ზრდაში“. შესაბამისად, საჭიროა დაზუსტდეს, რა ეკონომიკურ სარგებელზეა საუბარი და რამდენად აბალანსებს ეს სარგებელი იმ გარემოზე მიყენებულ ზიანს, რასაც ადგილი ექნება საწარმოს ფუნქციონირებისას;</p>	<p>გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, გაუმჯობესდება საწარმოში დასაქმებული 35 ადამიანის ეკონომიკური მდგომარეობა, ამასთან გაიზრდება არსებულ სამშენებლო ბაზარზე პროდუქტის ხელმისაწვდომობა.</p> <p>ამასთან, პროექტი ეხება არსებული საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებას, რაც მოიაზრებს მოძველებული დანადგარების ახალი, თანამედროვე ტიპის დანადგარით ჩანაცვლებას, რომელიც აღჭურვილი იქნება უწყვეტი მონიტორინგის სისტემით.</p>
4	<p>სამოქალაქო მოძრაობა „გავიგუდეთ“ ელ. ფოსტა: gavigudet@gmail.com მის: ქ.რუსთავი, კოსტავას</p>	<p>რა ტიპისა და ტექნიკური მახასიათებლების ფილტრი ფუნქციონირებს ცემენტის ძველ დანადგარზე?</p>	<p>2010 წლის გზმ-ის ანგარიშის და ასევე წარმოდგენილი დოკუმენტის 6.3.18 ქვეთავის თანახმად, საწარმოში არსებულ ორ წისქვილზე დამონტაჟებული იყო ციკლონები (CЦН-40, წარმადობა 8000 მ³/სთ, მტვერდაჭერა 80%) და</p>

	ქ. #4		სახელოებიანი ფილტრი 72 ცალი სახელურით (სახელოების სიმაღლე 2.25 მ, დიამეტრი 0.3 მ, მტვერდაჭერა მინიმუმ 99.9%). ამასთან, როგორც ზევით აღინიშნა გათვალისწინებულია არებული მტვერდამჭერი ფილტრის ახლით ჩანაცვლება და უწყვეტი მონიტორინგის სისტემით აღჭურვა.
5	სამოქალაქო მოძრაობა „გავიგუდეთ“ ელ. ფოსტა: gavigudet@gmail.com მის: ქ.რუსთავი, კოსტავას ქ. #4	გზმ-ის ანგარიშში აღნიშნულია, რომ ცემენტის წისქვილის გარდა ტექნოლოგიური პროცესში საჭირო სხვა დანარჩენი მოწყობილობები შეძენილი ჰქონდა კომპანიას სპეცშეკვეთით, შესაბამისად მათი საპასპორტო მონაცემები უცნობია. აღნიშნული საკითხი საჭიროებს დაზუსტებას, რადგან სპეცშეკვეთით დამზადებული პროდუქციის მახასიათებლები ცნობილი უნდა იყოს კომპანიისთვის.	დამატებით წარმოდგენილ ინფორმაციაში აღნიშნულია, რომ შპს „სტანდარტ ცემენტის“ ტერიტორიაზე გარდა ცემენტის წისქვილებისა ფუნქციონირებს წვრილი საკედლე ბლოკის და თაბაშირის სამსხვრევი უბანები, რომლებიც დამზადებულია სპეცშეკვეთით. ხოლო აღნიშნული დანადგარების გარემოზე ზემოქმედების რისკების (ატმოსფერული ემისიები) შეფასება ჩატარებულია მათი წარმადობების გათვალისწინებით. ახალი წისქვილი აღჭურვილია სტანდარტული აირმტვერდამჭერი სისტემით, რომლის საპასპორტო ტექნიკური პარამეტრები მოცემულია გზმ-ის ანგარიშში.
6	სამოქალაქო მოძრაობა „გავიგუდეთ“ ელ. ფოსტა: gavigudet@gmail.com მის: ქ.რუსთავი, კოსტავას ქ. #4	წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, ირკვევა, რომ კომპანია საქმიანობაში ერთ-ერთ ნედლეულად იყენებს წიდას, რომელიც უმეტესად განთავსებულია შპს „რუსთავის ფოლადის“ წიდასაყარზე. ამავე დოკუმენტაციაში იკვეთება, რომ საწარმო მიღებულ ნედლეულს საკუთარ ლაბორატორიაში უკეთებს შესაბამის ანალიზებს. უკეთდება თუ არა მიღებულ წიდას ანალიზები და ემსახურება თუ არა ეს კვლევები მისი სახიფათოობის დადგენის მიზანს? ინახება თუ არა	გზმ-ის ანგარიშის 4.2.2. ქვეთავში მოცემულია, რომ პორტლადცემენტის MC22.5 (მარკა „300“) წარმოების პროცესში გამოყენებულია მეტალურგიული წარმოების წიდეები, რომლებიც როგორც წესი არ მიეკუთვნებიან სახიფათო ნარჩენებს. ანალოგიური ჩანაწერია მოცემული სხვა ხარისხის ცემენტის წარმოების ტექნოლოგიების აღწერაში.

		<p>ლაბორატორიული ანალიზების შედეგები საწარმოში?</p>	<p>დამატებით წარმოდგენილ ინფორმაციაში ასევე აღნიშნულია, რომ საწარმოში წიდის შემოტანა მოხდება მომწოდებელი კომპანიის მიერ წარმოდგენილი ლაბორატორიული კვლევების საფუძველზე და სამინისტროს მიერ გაცემული დასკვნით, რომ წიდა არ წარმოადგენს სახიფათო ნარჩენს.</p> <p>გარდა ამისა, აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით, 2022 წლის 13 დეკემბერს გამართულ საჯარო განხილვაზე საკონსულტაციო კომპანია შპს „გამა კონსალტინგის“ წარმომადგენელმა აღნიშნა, რომ განხორციელებულია შპს „რუსთავის ფოლადის“ წიდასაყარზე არსებული წიდის კვლევა, რის საფუძველზეც დადასტურებულია, რომ წიდა წარმოადგენს არასახიფათო ნარჩენს, ხოლო კვლევის შედეგები ინახება საწარმოში.</p>
7	<p>სამოქალაქო მოძრაობა „გავიგუდეთ“ ელ. ფოსტა: gavigudet@gmail.com მის: ქ.რუსთავი, კოსტავას ქ. #4</p>	<p>გზმ-ის ანგარიშიდან იკვეთება, რომ პროდუქციის შესანახად გამოიყენება ფარდულის ტიპის შენობა. რას გულისხმობს ფარდულის ტიპის შენობა და რამდენად არის დაცული იქ განთავსებული პროდუქცია ქარისგან, რათა არ მოხდეს მტვრის წარმოქმნა; ანალოგიური კითხვა შესაძლებელია დაისვას ნედლეულის გადახურულ საწყობებზეც.</p> <p>მოცემულ დოკუმენტში, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა ანგარიში, რიგ გაფრქვევის წყაროებზე (როგორცაა მაგ. ნედლეულის საწყობები), გაფრქვევა გაანგარიშებულია დაყრის პროცესიდან. იმ</p>	<p>აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით, 2022 წლის 13 დეკემბერს გამართულ საჯარო განხილვაზე საკონსულტაციო კომპანია შპს „გამა კონსალტინგის“ წარმომადგენელმა აღნიშნა, რომ ფარდულის ტიპის შენობა არის მსუბუქი ტიპის კონსტრუქცია, რომელიც ზემოდან და სამი მხრიდან დახურულია, ხოლო პროდუქცია ინახება სილოსებში, დაფასობის შემთხვევაში კი დახურულ შენობაში.</p> <p>გარდა ამისა, გზმ-ის ანგარიშის 6.3.33 ქვეთავში მოცემულია ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების ზღვრულად დასაშვები</p>

		შემთხვევაში, თუ ასეთი წერტილები მხოლოდ გადახურულია და არ არის ჰერმეტიკულად დაცული, არსებობს ქარის შემთხვევაში დიდი რაოდენობით მტვრის ნაწილაკების გავრცელების რისკები, რაც გათვალისწინებული უნდა იყოს შემარბილებელ ღონისძიებებში.	გაფრქვევის ნორმების დაცვის მიზნით შემარბილებელი ღონისძიებების ჩამონათვალი.
8	სამოქალაქო მოძრაობა „გავიგუდეთ“ ელ. ფოსტა: gavigudet@gmail.com მის: ქ.რუსთავი, კოსტავას ქ. #4	გზმ-ის ანგარიშის 30-ე გვერდზე წერია, რომ ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების შემცირების მიზნით, უნდა გატარდეს შემდეგი შემარბილებელი ღონისძიებები, თუმცა მოცემული არ არის დაგეგმილი ღონისძიებების ჩამონათვალი.	გზმ-ის ანგარიშის 6.3.33 ქვეთავში მოცემულია ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების დაცვის მიზნით შემარბილებელი ღონისძიებების ჩამონათვალი.
9	სამოქალაქო მოძრაობა „გავიგუდეთ“ ელ. ფოსტა: gavigudet@gmail.com მის: ქ.რუსთავი, კოსტავას ქ. #4	გზმ-ის ანგარიშში ნარჩენების განთავსების და სეპარირების საკითხი ბუნდოვანია და იკითხება როგორც სამომავლოდ განსახორციელებელი საქმიანობა, მაშინ როდესაც კომპანიას უკვე შეთანხმებული აქვს ნარჩენების მართვის გეგმა. შესაბამისად დაზუსტებას საჭიროებს, ნარჩენების განთავსების უბანზე ინფორმაცია. ამასთან სასურველია, ნარჩენების განთავსების უბანი დატანილ იქნას საწარმოს გენ-გეგმაზე, როგორც ერთ-ერთი ინფრასტრუქტურული ობიექტი. მსგავსი არაკონკრეტული ჩანაწერი სამომავლოდ ართულებს საწარმოს ინსპექტირებას გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის სამსახურის მიერ.	დამატებით წარმოდგენილ ინფორმაციაში ასევე აღნიშნულია, რომ ახალი წისქვილის ექსპლუატაციაში შესვლისთანავე (უმოკლეს დროში) განხორციელდება ნარჩენების სეპარირებული შეგროვების სისტემის დანერგვა, რაც გათვალისწინებულია ნარჩენების მართვის განახლებული გეგმით. ხოლო საწარმოში დღეისთვის ნარჩენების მართვა ხორციელდება არსებული გეგმის მიხედვით.
10	სამოქალაქო მოძრაობა „გავიგუდეთ“ ელ. ფოსტა:	გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, კომპანია გეგმავს ტერიტორიის გამწვანებას. რა სახის მცენარეების	გზმ-ის ანგარიშით გათვალისწინებულია საწარმოს ტერიტორიაზე და მის პერიმეტრზე მწვანე ნარგავების დარგვა/გახარება. აღნიშნულ

	<p>gavigudet@gmail.com მის: ქ.რუსთავი, კოსტავას ქ. #4</p>	<p>დარგვა განხორციელდება, რა რაოდენობით და როდის?</p>	<p>საკითხთან დაკავშირებით, ასევე 2022 წლის 13 დეკემბერს გამართულ საჯარო განხილვაზე საკონსულტაციო კომპანია შპს „გამა კონსალტინგის“ წარმომადგენელმა აღნიშნა, რომ საწარმოს პერიმეტრზე იგეგმება დაახლოებით 50 ძირი ხის დარგვა, შესაბამისი დაშორებების გათვალისწინებით.</p> <p>ამასთან, კომპანიას გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების პირობით (11) განესაზღვრა ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებიდან ერთი წლის ვადაში უზრუნველყოს საწარმოს ტერიტორიაზე/პერიმეტრზე გამწვანების ზოლის მოწყობა და ექსპლუატაციის ეტაპზე მისი მოვლა-პატრონობა.</p>
<p>11</p>	<p>სამოქალაქო მოძრაობა „გავიგუდეთ“ ელ. ფოსტა: gavigudet@gmail.com მის: ქ.რუსთავი, კოსტავას ქ. #4</p>	<p>გზმ-ის ანგარიშში მოცემულ გენ-გეგმაზე დატანილი არ არის ხმაურისა და გაფრქვევის წყაროები.</p>	<p>გზმ-ის ანგარიშში მოცემულ სურათზე 6.4.1.1 დატანილია ხმაურის გავრცელების სტაციონარული წყაროები, ხოლო სურათზე 6.3.4.1 - მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის სტაციონარული წყაროები.</p>
<p>12</p>	<p>სამოქალაქო მოძრაობა „გავიგუდეთ“ ელ. ფოსტა: gavigudet@gmail.com მის: ქ.რუსთავი, კოსტავას ქ. #4</p>	<p>მოცემული დოკუმენტაციის ხმაურის გავრცელების შემარბილებელ ღონისძიებებში წერია რომ საწარმოში სამუშაოები უნდა განხორციელდეს დღის საათებში, მაშინ როცა საწარმომ 20 საათი უნდა იმუშაოს მთელი დღის განმავლობაში. შესაბამისად, აღნიშნული საკითხი საჭიროებს დაზუსტებას.</p>	<p>დამატებით წარმოდგენილ ინფორმაციაში ასევე აღნიშნულია, რომ გზმ-ის ანგარიშში მოცემული გაანგარიშების შედეგების მიხედვით, საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში უახლოეს საცხოვრებელი ზონის საზღვარზე ხმაურის გავრცელების მაქსიმალური დონეები არ გადააჭარბებს 35 დბა-ს. ამასთან, უნდა აღინიშნოს, რომ გათვალისწინებული წისქვილის დახურულ შენობაში განთავსება, რაც კიდევ უფრო</p>

			<p>შემცირებს ხმაურის გავრცელების დონეებს და საცხოვრებელი ზონის საზღვარზე ხმაურის გავრცელების დონე არ იქნება 30 დბა-ზე მაღალი.</p> <p>დამატებით წარმოდგენილ ინფორმაციის მიხედვით, საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 15 აგვისტოს N398 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტით („საცხოვრებელი სახლებისა და საზოგადოებრივი/საჯარო დაწესებულებების შენობების სათავსებში და ტერიტორიებზე აკუსტიკური ხმაურის ნორმების შესახებ“) დადგენილი ხმაურის გავრცელების დონე ღამის საათებისათვის შეადგენს 40 დბა-ს, ხოლო ვინაიდან, ხმაურის გავრცელების დონე არ იქნება 30 დბა-ზე მაღალი, ხმაურის გავრცელებასთან დაკავშირებით ნეგატიური ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.</p> <p>ამასთან, კომპანიას გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების პირობით (9) განესაზღვრა საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე, ექსპლუატაციის პირველი წლის განმავლობაში კვარტალში ერთხელ, ხოლო შემდეგ წელიწადში ორჯერ ხმაურზე მონიტორინგის განხორციელება ინსტრუმენტული მეთოდით საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ და უახლოეს მოსახლესთან (მონიტორინგის წერტილების GIS კოორდინატებისა და შერჩეული მეთოდის/ხელსაწყოს მითითებით) და შედეგების სააგენტოში წელიწადში ერთხელ წარმოდგენა.</p>
--	--	--	---

			<p>მონიტორინგის შედეგად, საჭიროების შემთხვევაში დამატებითი შემარბილებელი ღონისძიებების შემუშავება და შემუშავებიდან ერთი თვის ვადაში სააგენტოში შესათანხმებლად წარმოდგენა. ხოლო საქმიანობის განხორციელება სააგენტოსთან შეთანხმებული ღონისძიებების შესაბამისად.</p>
13	<p>სამოქალაქო მოძრაობა „გავიგუდეთ“ ელ. ფოსტა: gavigudet@gmail.com მის: ქ.რუსთავი, კოსტავას ქ. #4</p>	<p>გზმ-ის ანგარიშში, თავი 6.3.29 (ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაზნევის ანგარიში) მოცემულია იმ მიმდებარე საწარმოების ჩამონათვალი, რომელთა გაფრქვევებიც ფონის სახით გათვალისწინებულია ატმოსფეროში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის კომპიუტერულ მოდელირებაში მტვრის გავრცელების კუთხით. თუმცა ამავე ანგარიშის თავში 6.11 (კუმულაციური ზემოქმედება) აღნიშნულია, რომ როგორც აუდიტის პროცესში დადგინდა შპს „სტანდარტ ცემენტის“ მიმდებარე 500 მ-იანი ნორმირებული ზონის ფარგლებში არსებულ საწარმოებში მტვრის გავრცელების სტაციონარული წყაროები წარმოდგენილი არ არის. გზმ-ის ანგარიშში მოცემული ინფორმაციები ურთიერთგამომრიცხავია და საჭიროებს დაზუსტებას; ამასთან, არატექნიკურ რეზიუმეში ფონურ წყაროდ ნახსენები არ არის შპს „ნიკა 2004“, მაშინ როდესაც აღნიშნული საწარმო განხილულია ფონურ წყაროდ გზმ-ის დოკუმენტში. გამომდინარე იქიდან, რომ საზოგადოების დიდი ნაწილი ეცნობა არატექნიკურ რეზიუმეს, საჭიროა პროექტთან წარმოდგენილი ყველა დოკუმენტი იყოს ურთიერთთანხვედრაში.</p>	<p>დამატებით წარმოდგენილ წერილს თან ერთვის არატექნიკური რეზიუმესა და კუმულაციური ზემოქმედების შეფასების პარაგრაფის განახლებული ვერსიები, სადაც გათვალისწინებულია აღნიშნული საკითხი.</p> <p>ამასთან, წარმოდგენილ განცხადებაში აღნიშნულია, რომ გზმ-ის ანგარიშში და ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში მოცემულია ინფორმაცია შპს „ნიკა 2004“-ის შესახებ და ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაზნევის გაანგარიშება და პროგრამული მოდელირება შესრულებულია ამ და მიმდებარე არეალში არსებული სხვა კომპანიების ემისიების გათვალისწინებით.</p>

14	<p>სამოქალაქო მოძრაობა „გავიგუდეთ“ ელ. ფოსტა: gavigudet@gmail.com მის: ქ.რუსთავი, კოსტავას ქ. #4</p>	<p>კუმულაციური ზემოქმედების თავში, ხმაურის გავრცელების ნაწილში განხილულია მხოლოდ საწარმოს საზღვრებში არსებული დანადგარების ფუნქციონირებით გამოწვეული ხმაური, მაშინ როდესაც დანადგარი განთავსებულია საწარმოო ზონაში და 500 მეტრიან რადიუსში ესაზღვრება სხვა ობიექტებიც.</p>	<p>დამატებით წარმოდგენილ წერილს თან ერთვის კუმულაციური ზემოქმედების შეფასების პარაგრაფის განახლებული ვარიანტი, სადაც გათვალისწინებულია აღნიშნული საკითხი. კერძოდ, შპს „სტანდარტ ცემენტი“-ს 500 მ-იანი ნორმირებული ზონის ფარგლებში წარმოქმნილი ხმაურის გაანგარიშებისათვის გამოყენებული იქნა ფაქტიური გაზომვის შედეგები, კერძოდ: ხმაურის გავრცელების დონეების გაზომვები ჩატარდა 4 საკონტროლო წერტილში. ხმაურის დონეების შესწავლა განხორციელდა ხმაურის საზომი ხელსაწყოს – “CEL-63x Enviromental and Occupational Noise Meter“-ის საშუალებით. გაანგარიშების შედეგების მიხედვით, უახლოესი საცხოვრებელი ზონის საზღვარზე ხმაურის გავრცელების კუმულაციური დონეა 44 დბა. ამასთან, ხმაურის გავრცელების წყაროებსა და საცხოვრებელ ზონას შორის არსებულ ხელოვნურ და ბუნებრივ ბარიერების გათვალისწინებით, რაც ხმაურის გავრცელების დონეებს ამცირებს 10-15 დბა-ით, უახლოეს რეცეპტორებთან ხმაურის გავრცელების დონე არ იქნება 30-34 დბა-ზე მაღალი.</p>
15	<p>სამოქალაქო მოძრაობა „გავიგუდეთ“ ელ. ფოსტა:</p>	<p>გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმაში მოცემულია მხოლოდ ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების საკონტროლო</p>	<p>გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, ხმაურის დონეების ინსტრუმენტული გაზომვა მოხდება საწარმოს მიმდებარე ტერიტორიაზე ექსპლუატაციის</p>

	<p>gavigudet@gmail.com მის: ქ.რუსთავი, კოსტავას ქ. #4</p>	<p>წერტილების GPS კოორდინატები. სასურველია გეგმაში მოცემული იყოს აგრეთვე ხმაურის გავრცელების საკონტროლო წერტილების GPS კოორდინატებიც.</p>	<p>პირველი წლის განმავლობაში წელიწადში 2-ჯერ, ხოლო შედეგ მოსახლეობის საჩივარ განცხადებების შემთხვევაში.</p> <p>ამასთან, კომპანიას გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების პირობით (9) განესაზღვრა საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე, ექსპლუატაციის პირველი წლის განმავლობაში კვარტალში ერთხელ, ხოლო შემდეგ წელიწადში ორჯერ ხმაურზე მონიტორინგის განხორციელება ინსტრუმენტული მეთოდით საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ და უახლოეს მოსახლესთან (მონიტორინგის წერტილების GIS კოორდინატებისა და შერჩეული მეთოდის/ხელსაწყოს მითითებით) და შედეგების სააგენტოში წელიწადში ერთხელ წარმოდგენა. მონიტორინგის შედეგად, საჭიროების შემთხვევაში დამატებითი შემარბილებელი ღონისძიებების შემუშავება და შემუშავებიდან ერთი თვის ვადაში სააგენტოში შესათანხმებლად წარმოდგენა. ხოლო საქმიანობის განხორციელება სააგენტოსთან შეთანხმებული ღონისძიებების შესაბამისად.</p>
16	<p>სამოქალაქო მოძრაობა „გავიგუდეთ“ ელ. ფოსტა: gavigudet@gmail.com მის: ქ.რუსთავი, კოსტავას ქ. #4</p>	<p>დაზუსტდეს გეგმის მიხედვით, რა პერიოდულობით შეიცვლება ფილტრები.</p>	<p>დამატებით წარმოდგენილი ინფორმაციის მიხედვით, მტვერდამჭერი ფილტრის სახეობების ექსპლუატაციის ხანგრძლივობა დამოკიდებულია მის დასამზადებლად გამოყენებული ქსოვილის სახეობასა და ხარისხზე. ახალი წისქვილის ფილტრების ექსპლუატაციის</p>

			<p>ვადა შეადგენს 2 წელს. იმის გათვალისწინებით, რომ ცემენტის კლინკერიდან წარმოების პროცესი თერმულ პროცესებთან დაკავშირებული არ არის, სწორ ექსპლუატაციის პირობებში ქსოვილის დაზიანების რისკი იქნება მინიმალური.</p>
<p>17</p>	<p>სამოქალაქო მოძრაობა „გავიგუდეთ“ ელ. ფოსტა: gavigudet@gmail.com მის: ქ.რუსთავი, კოსტავას ქ. #4</p>	<p>მიუხედავად იმისა, რომ კომპანიას გადაწყვეტილება ჯერ არ აუღია, უკვე დაწყებული აქვს საწარმოს განთავსებისთვის საჭირო მიწის სამუშაოები, რაც უკვე არაერთხელ ადასტურებს იმ ფაქტს, რომ საწარმოები არ უშვებენ შესაძლებლობას, რომ მათზე ნებართვა არ გაიცემა. ამასთან, ადასტურებს იმ მოცემულობასაც, რომ სააგენტოს არ გააჩნია სათანადო ბერკეტი ისეთი კომპანიების მიმართ, რომლებიც საქმიანობისთვის მზადებას ან/და საქმიანობას იწყებენ შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღების გარეშე; სასურველია, სააგენტომ დაიწყოს ზრუნვა გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსში ცვლილების შეტანის მიზნით, რათა დარეგულირდეს მეწარმეების მხრიდან ამგვარი თვითნებური საქმიანობების აღკვეთა.</p>	<p>შენიშვნაში მითითებულ სამართალდარღვევებზე ინსპექტირებას ახორციელებს სამინისტროს სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი.</p> <p>სააგენტოს წარმომადგენლის მიერ საპროექტო ტერიტორიის დათვალიერებისას გამოვლინდა, რომ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებასთან დაკავშირებული სამუშაოების ძირითადი ნაწილი უკვე შესრულებულია, კერძოდ მოწყობილია ფარდულის ტიპის შენობა, სადაც განთავსებულია ახალი - 28 ტ/სთ წარმადობის წისქვილი და მიმდინარეობდა სამონტაჟო სამუშაოები, ტერიტორიის დათვალიერებისას ასევე მიმდინარეობდა სილოსების საძირკვლის მომზადება.</p> <p>ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს 2022 წლის 21 დეკემბერის N21/8030 წერილით აღნიშნული ფაქტი ეცნობა სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტს შემდგომი რეაგირების მიზნით.</p> <p>სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის უფლებამოსილი პირის მიერ შპს</p>

			<p>„სტანდარტ ცემენტის“ კუთვნილი საწარმოს ინსპექტირების შედეგად გამოვლინდა „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ გათვალისწინებული შესაბამისი საქმიანობის გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გარეშე განხორციელების ფაქტი. გამომდინარე აქედან, საქართველოს სამართალდარღვევათა კოდექსის 79⁷ მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, 2023 წლის 14 თებერვალს შედგა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის შესახებ №072666 ოქმი და მასალები განსახილველად გადაიგზავნა ქ. რუსთავის საქალაქო სასამართლოში.</p>
18	<p>სამოქალაქო მოძრაობა „გავიგუდეთ“ ელ. ფოსტა: gavigudet@gmail.com მის: ქ.რუსთავი, კოსტავას ქ. #4</p>	<p>სასურველია შენიშვნების არსებობის შემთხვევაში, ჩვენ მიერ სამინისტროში გამოგზავნილი წერილები გაეგზავნოს კომპანიასაც, რათა სამომავლო ადმინისტრაციული წარმოების ფარგლებში იმავე საქმიანობაზე არ მოხდეს წინა დოკუმენტში არსებული ხარვეზის დუბლირება. იმ შემთხვევაში თუ დოკუმენტაცია ხარვეზდება და წერილში გათვალისწინებულია ჩვენი შენიშვნებიც, სასურველია, რომ ამ წერილის გამოგზავნა მოხდეს ჩვენთანაც ან გვეცნობოს. შენიშვნების არგათვალისწინების შემთხვევაში კი, სასურველია, გვეცნობოს ამის მიზეზი.</p>	<p>2022 წლის 26 ოქტომბერს შპს „სტანდარტ ცემენტის“ მიერ სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოში წარმოდგენილი გზშ-ის ანგარიში და კანონით გათვალისწინებული თანდართულ დოკუმენტაციასთან ერთად განთავსებული იქნა სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე (იხ. ბმული - https://nea.gov.ge/Ge/GZSH/974).</p> <p>ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, აღნიშნულ პროექტზე გარკვეული საკითხების დაზუსტების მიზნით, როგორც სააგენტოს მოთხოვნის, ისე სამოქალაქო მოძრაობის „გავიგუდეთ“ მიერ წარმოდგენილი წერილობითი შენიშვნებისა და მოსაზრებების საფუძველზე, სააგენტომ მიიღო გადაწყვეტილება ადმინისტრაციული წარმოების შეჩერების თაობაზე. ადმინისტრაციული წარმოების შეჩერებასთან დაკავშირებით ინფორმაცია გამოქვეყნდა სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე</p>

			<p>(შეჩერების წერილი N21/19, 09.01.2023; იხ. ბმული - https://nea.gov.ge/Ge/GZSH/1262). ამასთან, სამოქალაქო მოძრაობის „გავიგუდეთ“ მიერ სააგენტოში წარმოდგენილ მოსაზრებები და შენიშვნები დანართის სახით გაეგზავნა შპს „სტანდარტ ცემენტს“, რაც ასახულია N21/19 წერილში.</p> <p>2023 წლის 7 თებერვალს შპს „სტანდარტ ცემენტის“ მიერ N865 წერილით სააგენტოში წარმოდგენილ იქნა დამატებითი/დაზუსტებული ინფორმაცია (იხ. ბმული - https://nea.gov.ge/Ge/GZSH/1420). სააგენტოს მიერ ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე დამატებით წარმოდგენილ განცხადებაში გამოვლენილ იქნა რიგი უზუსტობები, რის გამოც 2023 წლის 13 თებერვლის N21/870 წერილის საფუძველზე სააგენტომ მიიღო გადაწყვეტილება ადმინისტრაციული წარმოების კვლავ შეჩერების თაობაზე (იხ. ბმული - https://nea.gov.ge/Ge/GZSH/1437).</p> <p>2023 წლის პირველ მარტს შპს „სტანდარტ ცემენტის“ მიერ N1689 წერილით სააგენტოში წარმოდგენილ იქნა დამატებითი/დაზუსტებული ინფორმაცია, რომელიც განთავსებულ იქნა სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე (იხ. ბმული - https://nea.gov.ge/Ge/GZSH/2523).</p> <p>ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, ადმინისტრაციული წარმოების შეჩერებასთან დაკავშირებით ინფორმაცია საჯაროდ იქნა გამოქვეყნებული სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ხელმისაწვდომია დაინტერესებული საზოგადოებისთვის.</p>
--	--	--	---

<p>19</p>	<p>სამოქალაქო მოძრაობა „გავიგუდეთ“ ელ. ფოსტა: gavigudet@gmail.com მის: ქ.რუსთავი, კოსტავას ქ. #4</p>	<p>გამომდინარე იქიდან, რომ სამოქალაქო მოძრაობა „გავიგუდეთ“ აქტიურად ადევნებს თვალს სამინისტროში მიმდინარე ადმინისტრაციულ წარმოებებს, რუსთავში არსებული/დაგეგმილი საწარმოების შესახებ, ესწრება საჯარო განხილვებს და აგზავნის შენიშვნებს, სასურველია, რომ შესაბამისი გადაწყვეტილება ან დასკვნა, რომელიც გაიცემა კონკრეტულ საქმიანობაზე, კომპანიასთან და მუნიციპალიტეტთან ერთად, გამოგვეგზავნოს ჩვენც.</p>	<p>გაცნობებთ, რომ „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ თანახმად გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში სააგენტო უზრუნველყოფს სამართლებრივი აქტისა და საზოგადოების მონაწილეობის შედეგების შესახებ ინფორმაციის თავის ოფიციალურ ვებგვერდზე განთავსებას, ხოლო მოთხოვნის შემთხვევაში ნაბეჭდი ეგზემპლარის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით ხელმისაწვდომობას.</p>
-----------	--	---	---